

BIẾT TRẢ LỜI SAO?

Để gìn giữ những cái tập tục nho nhở của “phe ta” hồi còn ở quê nhà, tôi gọi cậu con nhỏ của tôi bằng cái tên cúng cơm là cu Bi, mặc dầu trên giấy tờ thì cháu mang một cái tên rất là Mỹ, Bill.

Tôi còn nhớ lúc cu Bi được năm tuổi, một lần tôi dẫn cháu đi dạo dưới trăng tuy rằng chị Hằng ở Mỹ không được thơ mộng như ở Việt Nam nhưng cũng là cái thú. Hai bố con đang lang thang khắp khu xóm, tôi thì đang thưởng thức cái yên tĩnh của một buổi tối dưới trăng, cu Bi thì tung tăng từng bước chân chim bỗng nó ngừng lại, chỉ ngay mặt trăng và hỏi: “Bố ơi, tại sao mặt trăng cứ đi theo mình hoài vậy Bố?”. Nhìn lên mặt trăng, tôi cũng có cảm tưởng là nó đang bám lấy mình bất cứ là mình đi đến đâu; không biết trả lời con như thế nào vì tôi làm sao lấy vũ trụ học, hệ thống thái dương hệ để giải thích cho một khối óc lò mò còn non nớt của một đứa bé năm tuổi?

Buổi chiều thứ Sáu đi làm về, ra vườn sau để thở hít cái không khí thoái mái của những ngày cuối tuần sắp đến và cũng để tạm quên đi cái gò bó, mệt mỏi của công việc ở sở làm trong mấy ngày qua. Đạo quanh một vòng để ngắm mấy cụm hoa mới trổng đằng sau bức tường thấp lót gạch, tôi thoáng thấy một con chim lớn đang lẩn tảng bước ở phía góc trái của mảnh vườn. Tôi bước đi rất chậm và

khẽ hướng về phía con chim như người thợ săn đang nín thở nhích từng tí đến con mồi với hy vọng tới được thật gần để nhìn rõ coi là loại chim gì trước khi nó bay đi. Cuối cùng, tôi đã bắt được con chim, đó là một con chim cu rất lớn, lớn bằng chim bồ câu và đang bị thương khá nặng, máu chảy tươi ướt cả lông. Đầu óc tôi lướt qua rất nhanh xem phải làm gì? Tôi dự tính sẽ băng bó cho nó rồi thả bay đi, nhưng hình như con chim bị trúng đạn “pellet” ở mình nặng lắm, máu cứ rỉ chảy chứ không phải là chỉ bị trầy sứt gì mà có thể cầm máu được. Cứ theo đà này, con chim sẽ đau đớn và chết vì hết máu; với ý nghĩ đó, tôi nghĩ rằng giết nó ngay đi là một hình thức “mercy killing” để cho nó khỏi đau đớn. Tôi nghe người ta nói chim bồ câu nấu cháo đậu xanh ngon lắm, chắc nấu cháo đậu xanh với chim cu cũng tuyệt vời, nên tôi vặt lông và chiêu ngay nồi cháo đậu. Điều ân hận là tôi vô tình để cu Bi nhìn thấy lúc tôi đang làm thịt chú chim, cu Bi trợn mắt nhìn tôi và hỏi: “Tại sao bố lại giết nó?”. Tôi có lời lẽ nào để biện bác và cũng không còn tâm hồn để thưởng thức nồi cháo đậu xanh. Cho đến hôm nay, tôi vẫn cho là tôi đã làm một lỗi lầm không thể tha thứ được cho dù việc tôi đã làm là chuyện thường tình khi còn ở quê nhà mà cha mẹ nào cũng có thể làm như tôi.

Con tôi lớn dần, đến năm cu Bi được 12 tuổi, có một hôm, tôi đang ngon trốn trong một bài đạo đức học về những lễ phép căn bản cần phải có của một đứa trẻ Việt Nam như “đi thưa về trình”, trước khi ăn cơm thì phải mời người ông bà, cha mẹ ăn trước như câu “kính lão đắc thọ” hay “ăn trông nồi, ngồi trông hướng.” Di xa hơn nữa, tôi bước dần vào lãnh vực khác như trong trường, đứng trước mặt thầy cô giáo mà bỏ tay vào trong túi quần là vô lễ không nên làm, cu Bi hỏi ngay: “Con và các bạn khác ở trong trường làm như vậy, thầy giáo có nói gì đâu, vậy thì tại sao con phải học hỏi, giữ gìn phong tục và văn hóa Việt Nam để làm gì?”. Ở quê nhà, kiểu con hỏi ngược lại cha mẹ là bị phủ đầu ngay “Bố bảo đúng là đúng, con nít đừng có lộn xộn!”; đằng này, mình đang ở cái xứ mà con nít

được huấn luyện để luôn luôn thắc mắc đặt câu hỏi và chờ đợi, có được một giải thích hợp lý. Nhận thức được điều này, tôi đâm ra hoang mang, ráng tìm ra một lý do chính đáng để trả lời cu Bi vì câu trả lời: “Bởi vì mình là người Việt Nam” không giải đáp thỏa đáng cái thắc mắc đang có của cu Bi.

Quý anh chị phụ huynh, mỗi người chúng ta chắc ai cũng có những kinh nghiệm riêng cho mình về một số câu hỏi từ con em mình mà tôi liệt kê vào nhóm những câu hỏi “biết trả lời sao”, và hy vọng rằng mỗi người có cách trả lời hợp lý để đáp ứng tùy trường hợp trong nhu cầu dạy dỗ con cái ở xứ lạ quê người này. Thân chào quý anh chị.

Đỗ Uyên Ngân

Câu khỉ - Làng VN - Hội chợ Tết 2005

Bây giờ con chào Ông và chào bác.
Mai mốt con đi Hướng Đạo
con được nói “em chào Trưởng”

Sói này phải được “bé qua câu

*Tr. Hoà - Đức Hồ - Tr. Liên (GDBH) -
Lien Kết 10*

Cột cho chắc nghe bạn